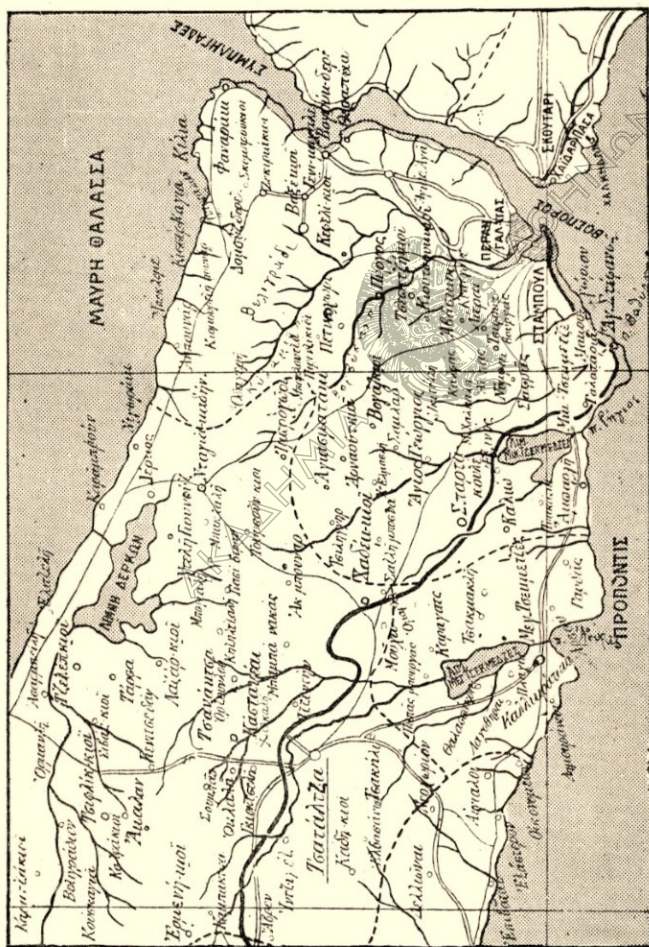

συνεχῇ ἔτη. Αὐτὰ εἶνε τὰ πρῶτα ἔτη τῆς σκλαβιᾶς. Τὸ 1622 ἀρχίζει νὰ ἀναζῇ καὶ ἀπὸ τοῦ 1640 στερεώνεται διὰ τοῦ μητροπολίτου Ἀθανασίου Α' εἰς βίον συνεχῇ.

Ἄρα κατὰ τὰ 1154 ἔτη τῆς ἱστορικῆς διαδρομῆς τῆς ἡ ἐπαρχία Δέρκων οὐσιαστικῶς φαίνεται νὰ ἔζησε περὶ τὰ 641 ἔτη, ἔξ ὧν τὰ 326 πρὸ τῆς ἀλώσεως καὶ τὰ 315 μετ' αὐτήν, μέχρι τῆς τελευταίας περιπετειᾶς τοῦ 1924, ἔκτοτε δοαμαζομένη ἐκ νέου (1937—1622—315).

Χάρτης τῆς Κίλεως καὶ τῶν χωρίων τῆς Δέρκων.

Αθαν. Γαῖος Γιαννι:
Θρῆνη - Ι Β' 1939
v. 169

ΜΕΡΟΣ Β'

Κεφ. Δ'.—Τὰ χωρία τῆς Δέρκων.

Πληροφορίαι ἐπὶ τῶν χωρίων τῆς Δέρκων εἶναι διεσπαρμέναι εἰς τοὺς βυζαντινοὺς συγγραφεῖς, εἰς ἐκκλησιαστικά ἔγγραφα καὶ μελέτας, εἰς ἀφηγήσεις περιηγητῶν καὶ νεωτέρων μελετητῶν πραγματείας.

Ἐκπαιδευτικὰς ὁμῶς εἰδήσεις ἐπὶ ὅλων ἀνεξαίρετως τῶν χωρίων τῆς κατὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὠρισμένην ἐποχὴν ληφθεῖσας, δὲν ἔχομεν ἢ μόνον τοῦ Δ. Καλέμη, γεν. γραμματέως τῆς μητροπόλεως. Διότι καὶ αὐτὴ ἡ εἰδικὴ καὶ συστηματικωτέρα μελέτῃ τῆς εκπαιδευτικῆς καταστάσεως «τῶν σχολείων τῆς Κ]λεως καὶ τῶν προαστείων τῆς» ¹⁾, ποὺ ἐπεχείρησεν εὐρύτερα ὁ Ἑλλ. Φιλ. Σύλλογος τῆς Κ]λεως κατὰ τὸ 1878—79, περιορίζεται ἐπὶ τινων μόνον χωρίων τῆς Δέρκων.

Ὁ πολὺς Μ. Γεδεών εἰς τὰς προσφατοτέρας σχετικὰς σελίδας τοῦ ²⁾ (1922) ἐπὶ τῶν θρησκῶν κέντρων, ἀναφέρει τοὺς ἐκ τῶν συγχρόνων πρὸ αὐτοῦ γράψαντας, τὸν μὲν Ἀλ. Πασπάτην ³⁾ ὡς ἀμελήσαντα ἐπιγραφὰς καὶ ἔγγραφα ἀνάγλυφα κατὰ τὸν καθορισμὸν τῆς τοποθεσίας τῶν προαστείων τῆς Κ]λεως, τὸν δὲ καὶ ἑταῖρόν ἑαυτοῦ Ἑλ. Ταπεινὸν ⁴⁾ ὡς γράψαντα πολλὰς ἀνακριβείας περὶ τῆς μητροπόλεως Δέρκων καὶ διὰ τὸν Δ. Καλέμην ὅτι ἀνεπαρκῶς ἐξηκριβώσε τὴν ἀλήθειαν ὡς πρὸς τὰς στατιστικὰς πληροφορίας τῆς σχετικῆς διατριβῆς του.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι κανεὶς τῶν, οὐδὲ αὐτὸς ὁ σεβαστὸς φίλος κ. Γεδεών, ἡσχολήθη δι' ὅλα τὰ χωρία τῆς Δέρκων· διότι δὲν ἐμελέτησαν εἰδικῶς αὐτὴν, ἀλλὰ ὅσα τῶν χωρίων τῆς, κατὰ καιροὺς, ἠδυνήθησαν ἢ ἔκριναν ἐνδιαφέροντα διὰ τὴν ἀρχαιολογικὴν μᾶλλον σημασίαν τῶν καὶ ὀλιγώτερον διὰ τὴν σύγχρονον ζωὴν τῶν.

Μὰς ἀπομένει ἄρα μόνον ἡ ἔκθεσις τοῦ Καλέμη ⁵⁾, ποὺ παρέχει πλη-

1) Περ. Ἑλλ. Φ. Συλλ. Κ]λεως, τ. IB', σ. 106—121. Ἡ μελέτῃ αὐτὴ ἐπεξετάθη εἰς τὰ σχολεῖα ὅλου τοῦ τότε ὑποδούλου ἐλληνισμοῦ καὶ ἀνεκοινώθη τὴν 6[5]1879 ὑπὸ τοῦ εισηγητοῦ Θ. Σαλιτέλη.

2) Μ. Γεδεών, Ἑκκλ. Ἀλθ. τ. ΑΖ', σ. 44, 1889, λίθοι καὶ κεράμια, «Παλαιὰς εὐθείας Θρησκῶν κέντρα» «Θρησκῶν», τ. 7ος, 1936, σ. 5—34.

3) Ἀλ. Πασπάτη, «Τὰ θρησκῶν προάστεια τοῦ Βυζαντίου», περιοδ. Ἑλλην. Φ. Συλλ. Κ]λεως, τ. IB', σ. 33—42. Ἐνθα ἀναφέρει ἀπὸ τῆς Δέρκων τὰ: Ρήγιον, Ἀμπαρλῆ, Ἀγ. Στέφανον, Ἀγ. Μάμαν, Σαφράν, Μακροχώρι, Φλώρια καὶ Γαλατάρια.

4) Ἑλ. Ταπεινός, «Κῆρυξ Κ]λεως» 1892, φυλλ. 4—7.

5) Δ. Καλέμη, Ἡμ' Ἀνατ. 1886, σ. 135 καὶ τόμ. Ε', 1888, σ. 154.—Στατιστικοὶ πίνακες, Ἡμερολ. Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστ. Κ]λεως, 1905, σ. 189, 8η Μηνίς Δέρκων.